

Po cieszyńsku, po obu stronach Olzy

Data publikacji: 25.11.2016 13:10

Dwa dni trwały przesłuchania konkursu gwarowego "Po cieszyńsku, po obu stronach Olzy". Od 21 do 22 listopada w dużej sali Domu Narodowego zaprezentowało się około 200 gwarowych recytatorów w wieku od przedszkola (najmłodsza uczestniczka miała 3 latka) po uczniów szkół średnich.

- Poziom jest w większości wypadków, z roku na rok coraz wyższy. Cieszy nas też to, że z polskiej strony coraz więcej pojawia się uczestników z mniejszych miejscowości. To bardzo fajnie, bo to właśnie w tych mniejszych miejscowościach dzieci częściej jeszcze mówią na co dzień gwarą. I, co nas też bardzo cieszy, tego roku w tej najstarszej kategorii, powyżej 16 lat, w porównaniu z zeszłym rokiem, mamy z czego wybierać. Jest to zapewne wynik pewnej ciągłości – powiedział portalowi ox.pl tuż po zakończeniu eliminacyjnych przesłuchań Leszek Richter – juror i organizator konkursu z ramienia Sekcji Ludoznawczej przy Zarządzie Głównym PZKO, która konkurs organizuje wspólnie z Cieszyńskim Ośrodkiem Kultury „Dom Narodowy” w Cieszynie oraz Górnośląskim Oddziałem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Katowicach. Oprócz niego w jury zasiedli Prof. Jadwiga Wronicz– przewodnicząca jury, emerytowana profesor Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Jadwiga Palowska– emerytowana dyrektor karwińskich szkół podstawowych, kierownik zespołów folklorystycznych i Adam Cekiera- z Górnośląskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

- W tym roku było dużo małych dzieci, ale też sporo młodzieży. Wydaje mi się, że zainteresowanie własnym językiem i korzeniami pojawia się w pewnym wieku. Małe dziecko naśladuje dziadków przeważnie nie zdając sobie z tego sprawy. I jeżeli pani w przedszkolu potrafi to wykorzystać to przygotowuje do konkursu. Potem chyba to zainteresowanie słabnie i pojawia się w wieku nastu lat już świadomie, co widać chociażby po ambitnym przygotowaniu własnych tekstów. W tym roku był zdecydowanie wyższy poziom wśród starszej młodzieży. Natomiast w najmłodszych kategoriach mam wrażenie, że za dużo zwraca się uwagi na takie mechaniczne opanowanie tekstu czasem bez zrozumienia, czasem mało dostosowanego do wieku dziecka. I co jest martwiące, że teksty się powtarzają – podsumowała Wronicz zaznaczając jednak, że w tej kwestii bardzo się poprawiło względem ubiegłych lat, kiedy to podczas konkursu pojawiał się wielokrotnie nie tylko ten sam autor, ale, o zgrozo, ten sam tekst. Co zasugerowałaby tym, którzy będą przygotowywać się w przyszłym roku? **- Po pierwsze żeby tekst był dostosowany do wieku dziecka. Niekoniecznie tekst długi. Szukać tekstów dobrych autorów, ale nie tych, których na konkursie słuchaliśmy już wielokrotnie. Choćby Ondrusz, Jasiczek, Wątroba, który dzisiaj pojawił się bodaj po raz pierwszy. I żeby znaleźć tekst dla siebie. Żeby nie było tak, że dziecko tekst odtwarza, ale nie do końca go czuje** – radzi Wronicz.

Po wysłuchaniu wszystkich uczestników jury wybrało tych najlepszych. Na pewno warto więc przyjść na Koncert finałowy, który odbędzie się 13 grudnia o godz. 16.00 w COK „Domu Narodowym” by ich posłuchać.

(indi)

A oto wyniki:

KATEGORIA 3- 6 lat:

I miejsce:

TOMANEK ANITA , „Jako my se rychtowali na Wilije”-Tomasz Sochacki; PSP Ropice Czeska Republika.

II miejsce:

JAMROZIK ALEKSANDER , „Jako kiesi bywało”- Wanda Mider; Przedszkole nr 6 w Ustroniu.

III miejsce ex aequo:

MAREK MARTYNA, „Cieszyńsko suknia”- Wanda Mider; Przedszkole nr 7 w Ustroniu.

DANIELCZYK ZUZANNA, „Paradnica”- Władysław Młynek; Przedszkole nr 4 w Ustroniu.

Wyróżnienia:

SMYK BARTOSZ, „Robotny ogromnie”- Ewelina Szuścik;Przedszkole nr 6 w Ustroniu.

KUBICA LAURA, „Mamulczyne nauki”- Emilia Michalska; Niepubliczne Przedszkole „Kubusiowa Kraina” w Pruchnej.

KATEGORIA 7-10 lat:

I miejsce ex aequo:

GAŚSIOR ALEKSANDRA, „Gadzi czary”- Zuzanna Bujok; SP nr 5 w Wiśle.

NOWAK JULIA, „Świynto krowa”- Anna Musioł;SP nr 2 im. Stefana Żeromskiego w Brennej.

II miejsce ex aequo:

TOMANEK EMA, „Zabijaczka na czarno”- Tomasz Sochacki; SP w Bukowcu

BIEŃ ELŻBIETA, „O żukowski szkole”- Anna Waclawik; SP z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie.

III miejsce ex aequo:

SZKANDERA BEATA, „Kurlok”- Irena Tacina; SP w Bukowcu.

JOPEK TERESA, „Inwyntura”- Karol Piegza; SP w Dolnej Łomnej.

Wyróżnienia:

PYSZKO ESTER, „O Świyntach Bożigo Narodzynio”- Tomasz Sochacki; SP w Bukowcu.

TOMICA JULIA, „O Utopcu znad Piotrówki”- autor nieznan; SP w Kończycach Wielkich.

HELLER MIKOŁAJ, „Jak mowa stela raficyła jednego dochtora”- Władysław Majętny; Klimatyczna Szkoła Podstawowa im.J. Michejdy w Ustroniu.

GAZUREK JULIA, „Ło mondrym Francku a mocnym Janku’- Małgorzata Małjurek; SP nr 1 w Istebnej.

KACZMARSKI KAROL, „Jak nas nasio siostrzenica Mańka w kozi róg zagnała”- Krystyna Roszak; Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie.

KATEGORIA 11-15 lat:

I miejsce ex aequo:

SZARZEC MARTA, „Ło ciotce zostudniance”- Zuzanna Bujok; Wisła.

SZOTKOWSKA AGNIESZKA, „Na targu w Jabłonkowie”- Anna Filipek; Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie.

II miejsce ex aequo:

SIKORA NATALIA, „Kurzi mór”- Anna Filipek; Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie.

KUKUCZKA PAWEŁ, „Skiyl sie wziny ziołte brzegi Łolzy”- tekst własny; SP nr 2 w Istebnej-Zaolziu.

III miejsce ex aequo:

DYNEK KAROLINA, „Jak starzik i starka poszli ku muzyce”- tekst własny; Zespół Szkół w Kaczycach.

FILIPKOVA ANNA MARIA, „O mojim starzikowi-część druga”- Irena Filipkova; Polska Szkoła Podstawowa im. Wisławy Szymborskiej w Wędryni.

SZOŁONA ADRIANA, „Wesołe feryje”- Adam Wawrosz; SP im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie.

Wyróżnienia:

DUDA KACPER, „Jo rod bych był mieć”-Karol Kłoczek; Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cieszynie.

SITEK MARCIN, „O Macyju”- Ludwik Cieńciała; Zespół Szkół w Kaczycach.

IDZINIAK KAMILA, „Mamo, ta gałuśka mo łoci”-autor nieznan; SP nr 2 w Istebnej-Zaolziu.

WOJNAR FRANCISZEK, „Pani Krupowa a její gynsi”-na podstawie „Czarnej Julki” G. Morcinka, opracowała Urszula Sikora; Polska Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Karwinie.

LEGIERSKI KACPER, „Gazdówka”- tekst własny; Gimnazjum im. Jana Pawła II w Istebnej.

KUKUCZKA ŁUKASZ, „Gupi wloz, mondry wysiel”- Paweł Rucki; Gimnazjum im. Jana Pawła II w Istebnej.

WIERZGOŃ MAGDALENA, „Rewizyja”- Amalia Pawlasowa; SP z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie.

ZBIJOWSKA STEFANIA, „Dożynki”-na podstawie tekstu Lidii Szkaradnik; Zespół Szkolno- Przedszkolny w Iłownicy.

KATEGORIA 16 lat i więcej:

I miejsca nie przyznano

II miejsce:

KIEŁKOWSKA GABRIELA, „Wiesieli po cieszyńsku”-autor nieznan; Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Cieszynie.

III miejsce:

MACHAŁOWSKA MAGDALENA, „Kamratki”- Stanisława Jabłonka ; Cieszyn.

Wyróżnienia:

MIECH MARCIN, „Przaczkuła w Urzyndzie”- Irena Klimczak; Zespół Szkół Technicznych w Cieszynie.

MICHALIK MARCIN, „O chrztach”- Bronisława Uher; II Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Cieszynie.

STROKA AGNIESZKA, „Przemądrzały Sztudynt”- Karol Piegza; II Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w

Cieszynie.

KATEGORIA GRUPY:

I miejsca nie przyznano

II miejsce:

LEŚ KATARZYNA, LEŚ JOANNA, „Rzecz o kiszyniu kapusty”- Karol Klocek; Gimnazjum w Chybiu.

III miejsce ex aequo:

„DZIECKA Z ŁOMNEJ”: KAROLINA KAWULOK, SZYMON NOGŁY, FRANCISZEK JOPEK, DAWID GRUSZKA, SZYMON CIEŚLAR, DANIEL SIKORA, MICHAŁ CZUDEK, TERESA JOPEK, MAGDALENA SIKORA, „Przegrzeszone grzyby”- Aniela Kupiec; SP w Dolnej Łomnej

„DZIECKA Z BUKOWCA”: MAX TOMANEK, DAWID GAZUR, DOMINIK GAZUR, ESTER PYSZKO, DOROTA ZOŃ, BEATA SZKANDERA, TEREZA CZEPCZOR, EMA TOMANEK, „Jako to u nas we szkole bywało”- Ludwik Cieńciała.

Wyróżnienie:

PYTLOWANY JAGODA, PYTLOWANY FRANCISZEK, „My sóm tu stela”-Eryka Binek-Pytlowany; SP nr 1 w Jaworzu.

NAGRODA SPECJALNA OD KOŁA NR 6 MZC DLA NAJMŁODSZEJ UCZESTNICZKI (3 LATA) DLAMOLEK ALICJA, „Mało Ustronioczka”- Wanda Mider, Przedszkole nr 4 w Ustroniu.

Wyróżnienia za dobre przygotowanie dla szkół:

Szkoła Podstawowa nr 2 Istebna-Zaolzie.

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Stefana Żeromskiego w Brennej.

Szkoła Podstawowa w Bukowcu.

Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie.

II Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Cieszynie.

(indi)

Zobacz fotoreportaże:

- [Po Cieszyńsku po obu stronach Olzy cz.1](#)
- [Po Cieszyńsku po obu stronach Olzy cz.2](#)